

PRZEGŁĄD DOKUMENTACYJNY

BUDOWNICTWA OKRĘTOWEGO I MORSKIEGO ORAZ EKONOMIKI TRANSPORTU MORSKIEGO
OPRACOWANY PRZEZ OŚRODEK DOKUMENTACJI MORSKIEGO INSTYTUTU TECHNICZNEGO
DODATEK DO MIESIĘCZNIKA „TECHNIKA I GOSPODARKA MORSKA”

Rok V	Gdańsk – Marzec 1954 r.	Nr 3
-------	-------------------------	------

Gwiazdką obok porządkowych liczb artykułów oznaczone są publikacje, znajdujące się w bibliotece Morskiego Instytutu Technicznego; dwiema gwiazdkami — tłumaczenia publikacji, wykonane przez MIT.

BUDOWNICTWO OKRĘTOWE I PORTOWE DZIAŁ ŻEGLUGI

Przemysł Okrętowy, Pomocniczy i Rozbudowa Stoczni

82* 629.128:621.785.1 IM

Raudenkolb L.: **Obróbka przy pomocy płomienia w okrętownictwie.** „Flammrichten im Schiffbau“ Hansa. Hamburg, tyg., t. 90, Nr 29/30, lip. 53, s. 1207, A 4, 1 str., 2 fot., 2 rys.

Przejsie z konstrukcji nitowanej na spawaną postawiło budowniczych statków przed nowymi problemami. Opis nowej metody obróbki pozwalającej na prostowanie, gięcie itd. przy pomocy właściwego nagrzania konstrukcji, blachy itd. do czerwonego żaru, a następnie ostudzenia.

83* 629.128.72 IM

Nowy dok pływający f-my Lübecker-Flenderwerke A. G. „Neues Schwimmdock der Lübecker-Flenderwerke A. G.“. Schiff u. Hafen, Hamburg, mies., t. 5, Nr 6, czerw. 53, s. 273, A 4, 1 str., 1 fot., 3 rys.

Dok pływający zbudowany przez stocznię dla własnych potrzeb produkcyjnych zapewniający dokowanie okrętów o nośności do 17.000 tów; długości do 165 m i szerokości 21 m. Dok składa się z 6 pojedynczych pontonów i 24 cel balastowych. Najnowocześniejsza konstrukcja i wyposażenie pozwalające na remont statków różnego typu. 2 dźwigi napędzane elektrycznie o nośności 3 t przy wysięgu 14 m i jeden dźwig o nośności 6 ton przy wysięgu 16 m.

84* 629.128.003.002 IM

Weninger H. dr: **Gospodarcze i techniczne zagadnienie w budownictwie okrętowym.** „Wirtschaftliche und technische Probleme des Schiffbaues“. Schiff u. Hafen, Hamburg, mies., t. 5, Nr 7, lip. 53, s. 341, A 4, 2 str., 2 tab.

Rola przemysłu okrętowego w ogólnej gospodarce narodowej. Kluczowe stanowisko w przemyśle. Możliwości produkcyjne stoczni. Przemysł pomocniczy. 3—4 robotników przemysłu pomocniczego na 1 robotnika stocznioowego. Procentowe ujęcie poszczególnych kosztów w przemyśle okrętowym. Ilości pracowników stocznioowych w różnych krajach. Metody produkcyjne stoczni. Prace badawcze, tzw. budowa seryjna, finansowanie programu budowy okrętów, ceny statków.

85* 629.12(45) IM

Budownictwo okrętowe we Włoszech. „Shipbuilding in Italy“. Ship a. Boat Builder, Londyn, mies., t. 6, Nr 15, wrześ. 53, s. 508, B 5, 3 str., 7 fot., 1 tab.

Aktywizacja mniejszych stoczni włoskich. Zamówienia rządowe na małe statki przybrzeżne towarowo-pasażerskie. Budowa holowników, pogłębiarek i małych zbiornikowców. Uruchomienie floty rybackiej.

Typy i Eksploatacja Techniczna Okrętów

86* 621.436.13+634.2:629.12 IM

Ruyas D. T.: **Doświadczenia ze stosowania paliwa ciężkiego w silownikach okrętowych z dwusuwowymi dieslami.** „Einige Erfahrungen mit der Verwendung von Heizöl in 2-Takt-Schiffdieselmotoranlagen. Schiff u. Hafen, Hamburg, mies., t. 5, Nr 5, maj 53, s. 193, A 4, 2 str., 1 wykr., 4 tab.

Doświadczenia ze stosowania paliwa ciężkiego na statkach z dwusuwowymi silnikami różnych typów o niechromowanych tulejach biegnących, między innymi: Sulzer 63072, Burmeister i Wain oraz Krupp. Zakres prac wykonanych na statkach przy przeróbce silowni na paliwo ciężkie. Preparowanie oliwy cylindrowej. Analiza olei bunkrowych w różnych portach. Mieszanie paliw ciężkich i lekkich. Koszty inwestycyjne urządzeń do prac na paliwo ciężkie.

87* 529.12-45 IM

Heesch C.: **Portowy tramwaj wodny „Finkenwerder“.** „Hafenfährschiff „Finkenwerder“. Hansa, Hamburg, tyg., t. 89, Nr 46/47, grudz. 52, s. 1575, A 4, 5 str., 2 fot., 1 rys.

Opis motorowca diesel-elektrycznego — tramwaju portowego dla Hamburga. Zabiera 600 pasażerów. Przystosowanie do warunków portowych szczególnie w czasie zimy i lodu. Motor 4-taktowy V6M336, $N_e = 380$ PS, $n = 500$ obr/min. Elektryczny motor do napędu śruby przez przekładnię zębatą na prąd stały. Obsługa maszyn zmechanizowana ze sterówki.

88* 629.124.2 IM

Beljanin S.: **Holownik Bor — 450.** „Schlepper BOR-450“ Schiffbautechnik, Berlin, mies., m t. 3, Nr 6, czerw. 53, s. 168, A 4, 2,4 str. 4 rys., 2 tab.

Opis holownika zbudowanego w 1951 r. o mocy 475 KM, $L = 41,0$ m, $B = 8,0$ m, $H = 3,2$ m, $T = 2,37$ m. Uciąg na holu na uwięzi 9400 KG, a przy szybkości 8 km/godz. — 6080 KG. Szybkość przy wolnej jeździe 19,7 km/godz. Szczegóły konstrukcyjne. Nowy typ pompy odśrodkowej. Bezpróżniowy skraplacz. Przekładnia zębata. Obieg cieplny.

89* 621.12:621-634.2 IM

Ake Heimer: **Instalowanie opalania ropowego na statkach parowych:** „Oljeeldningsinstallation i angfartyg“. „Kommersiella Meddalanden“. Stockholm, mies., t. 39, Nr 7, lip. 52, s. 319, B 5, 4 str., 3 tab.

Proces wprowadzania opalania ropowego na parowcach żeglugi szwedzkiej. Korzyści gospodarcze urządzeń opalanych ropą.

90* 629.124.7-46 IM

Oelert W.: **Prom Kolei Związkowych „Deutschland“.** „Bundesbahn — Hochseefährschiff „Deutschland“. Hansa, Hamburg, tyg., t. 90, Nr 29/30, lip. 53, s. 1171, A 4, 18,5 str., 20 fot., 37 rys., 1 wykr., 7 tab.

Obszerny opis nowoczesnego promu kursującego na trasie Gjedser — Großenrode, zbudowanego wg przepisów G. L. Opis ogólny konstrukcji stalowej, wyposażenia, pokładowych maszyn pomocniczych i wyposażenia nautycznego. Napęd 2 silnikami 8-cyl., 2-taktowymi typu Howald — MRU o mocy 2×2750 KMe przy $n = 155$ min. — 1 Zużycie paliwa 165 G/KMe. Szybkość marszowa $v = 16,5$, szybkość maks. $v = 17,5$ Mm/godz.

91* 629.129.2-475 IM

Nowy „Vigilant“. „The new „Vigilant“. Ship a. Boat Builder, London, mies., t. 6, Nr 15, wrześ. 53, s. 522, B 5, 3,5 str. 3 fot., 1 rys.

Dwuśrubowy parowiec przystosowany do stawiania boi, ratownictwa i wydobywania statków oraz gaszenia pożarów. Długość całkowita 52,5 m, pojemność 728 BRT, moc maszyn 1300 KM, dwa kotły cylindryczne opalane ropą, szybkość 12,5 węzła.

92* 629.123.4:621.791 IM

Motorowce „Calix“ i „Murex“. „Motor vessels „Calix“ and „Murex“. Ship a. Boat Builder, London, mies., t. 6, Nr 7, styczn. 53, s. 243, B 5, 3 str., 5 fot.

Dwa kabotażowce włoskie, długość 41,2 m, szybkość 10 węzł. Jedna ładownia z dwoma ładunkami. Konstrukcja całkowicie spawana. Staranna wentylacja ładowni.

Budowa Okrętów, Maszyn i Wyposażenia

93* 629.12.011.72:621.791:669.7.0 IM

Strelow dr: **Sesja techniczna dotycząca spawania niemieckiego związku dla techniki spawalniczej.** „Schweisstechnische Tagung des deutschen Verbandes für Schweisstechnik“. Schiff u. Hafen Hamburg, mies. t. 5, Nr 7, lip. 53, s. 360, A 4, 1,5 str.

Sprawozdanie z sesji trwającej od 15 — 19. 6. 53 w Hamburgu. Referaty: konstrukcje o wręgach wzdłużnych statków spawanych; konstrukcje spawane z lekkich metali w budownictwie okrętowym; prostowanie za pomocą płomieni w budownictwie okrętowym oraz inne z zakresu technologii w budownictwie okrętowym. Rozważenie lekkich konstrukcji stalowych z punktu widzenia ekonomiki.

- 94* 629.12:669.7.0.001.2 IM
Domes Th.: **Specjalne podstawy obliczeniowe dla zastosowania metali lekkich w okrętownictwie.** „Spezielle rechnerische Grundlagen für die Leichtmetallanwendung im Schiffbau“. Hansa, Hamburg, tyg., t. 90, Nr 1/2, stycz. 53, s. 102, A 4, 2 str., 4 wykr., 2 tab.
Podstawy obliczeniowe zastosowania metali lekkich są te same co dla stali z tą różnicą, że musi być uwzględniona granica i moduł elastyczności. Zalety stosowania w okrętownictwie: oszczędność na ciężarze do 67%. Przedstawione wyniki różnych metod przeliczeniowych dla kilku metali lekkich. Tabele objaśniające i krzywe.
- 95* 621.438:629.12 IM
Maxwell D.: **Za ciężkie maszyny dla statków handlowych.** „Zu schwere Maschinen für Handelsschiffe“. Schiffbautechnik, Berlin, mies., t. 3, Nr 4, kw. 53, s. 113, A 4; 0,5 str.
Posęp w dziedzinie zmniejszenia ciężarów turbin okrętowych. Wskaźnik ciężaru siłowni turbinowej na nowoczesnym frachtowcu wynosi 70 do 90 kg/KM — podczas gdy na okręcie wojennym tylko 13 do 20 kg/KM. Nowy typ siłowni turbinowej o wskaźniku 45 kg/KM i cenie 30 1/KM i mniejszym gabarycie. Stosowanie lekkiego metalu i drążonych wałów śrubowych.
- 96* 629.12.06 IM
Weideman F.: **Wietrzenie i izolacje na statkach morskich.** „Lüftung und Isolierung auf Seeschiffen“. Berlin, 1952, Verlag Technik, D, A 5, 160 str., 59 fot., 14 wykr., 20 tab.
Pierwsza część poświęcona jest okrętowym urządzeniom wentylacyjnym; podane są rodzaje urządzeń wentylacyjnych, sposoby projektowania oraz montażu na statku, granice szybkości w przewodach, ochrona przed zanieczyszczeniem przewodów, wzory obliczeniowe, strat ciśnienia statycznego i dynamicznego, zapotrzebowanie mocy i sprawności instalacji, nawietrzenie i odwietrzenie — przykłady obliczeń instalacji ze sztucznym nawiewem oraz naturalnym. Druga część porusza zagadnienie sposobu izolacji termicznej i akustycznej pomieszczeń na statkach, sposób montażu, obliczenia, zabezpieczenie przeciwogniowe izolacji. Dołączone są tablice do obliczeń instalacji wentylacyjnych oraz szkice montażowe.
- 97* 629.12:629.12.06:669.7.018:679 IM
Hegenbarth i in.: **Nowoczesne materiały i urządzenia w budownictwie okrętowym.** „Neuzeitliche Werkstoffe und Einrichtungen im Schiffbau“. Berlin, grud. 52, Schriftenreihe des Verlages Technik, D, B 5, 102 str., 67 ilustr., 7 tab., 25 poz. bibl.
Lekkie stopy w budownictwie okrętowym i tworzywa. Urządzenia wentylacyjne, ogrzewnictwo na statkach — parowe, wodne i powietrzne, ogrzewanie centralne. Oszczędności drewna i innych materiałów przez właściwą konstrukcję urządzeń mieszkalnych na statkach pasażerskich. Gospodarka, energia elektryczna na statkach.
- 98* 629.12.001.2.002.2 IM
Krause A. i in.: **Projektowania, obliczenie i konstruowanie w budownictwie okrętowym.** „Entwerfen, Berechnen und Konstruieren im Schiffbau“. Berlin, grud. 52, Verlag Technik, D, B 5, 156 str., 71 fot., 23 tab., 36 poz. bibl.
Projektowanie statków. Opór i moc napędowa statków morskich. Obliczenia stateczności. Statki rzeczno-morskie. Przebieg budowy statku od powstania poszczególnych elementów i detali aż do montażu wielkich sekcji. Metody konstruowania linii teoretycznych. Obliczanie przecieku i niezatapialności. Wały okrętowe i ich ułożyskowanie. Zależność szybkości statku od wpływów zewnętrznych.
- 99* 674.26:621.822:629.12 IM
Bronsztein S. I.: **Zastosowanie drzewnych mas plastycznych do łożysk mechanizmów okrętowych.** „Primienienie drewniennych plastikow dla podszipnikow sudowych miechanizmov“. Reczn. Transp., Moskwa, dwumies., t. 10, Nr 1, stycz. — luty 50, s. 15, A 4, 4 str., 2 rys., 2 wykr., 3 tab.
Przytoczone są sposoby badań doświadczalnych własności poszczególnych mas plastycznych i podane w tablicach wyniki badań. Wynika z nich możliwość zastosowania w wielu wypadkach mas plastycznych zamiast stopów metali kolorowych.
- 100* 629.12.011.7:691.33 IM
Stein E.: **Podłogi z mas z lepiszczem magnezjowym i nawierzchnie z tworzyw sztucznych w budowie okrętów.** „Magnesiagebundene Fussböden und Kunststoffbeläge im Schiffbau“. Hansa, Hamburg, tyg., 90, Nr 1/2, stycz. 53, s. 104, A 4, 2 str.
Masy kamiennie-drzewne — mieszaniny kaustycznej palonej magnezi, tęg chloro-magnezjowego oraz wypełniających tworzyw organicznych i nieorganicznych i kolorowych pigmentów z farb. Zakres stosowania tych mas w budowie okrętów i ich zalety (higieniczne, niepalne, trwałe).
- 101* 629.12.011.22:669.7.0:679.5 IM
Schleppmann: **Architektura okrętowa przy zastosowaniu lekkiego metalu.** „Architektur im Schiffbau unter Verwendung von Leichtmetall“. Schiffbautechnik, Berlin, mies., t. 3, Nr 6, czerw. 53, s. 171, A 4, 2,5 str., 4 fot., 4 rys.
- Stosowanie grodzi ogniowych oraz materiałów ogniotrwałych i bezdrzewnych. Impregnacja przeciwogniowa materiałów palnych. Konieczność zaznajomienia się architektów z nowoprodukowanymi tworzywami sztucznymi. Ceny materiałów zastępczych. Zalety tworzyw sztucznych i ich sposób stosowania w budownictwie okrętowym. Konstrukcje z lekkich metali. Sposób obróbki — przykłady. Prefabrykowane elementy z lekkiego metalu.
- 102* 629.12:691.33 IM
Vierhaus E.: **Próby i doświadczenia z tworzywami sztucznymi w okrętownictwie.** „Versuche und Erfahrungen mit Kunststoffen im Schiffbau“. Hansa, Hamburg, tyg., t. 89, Nr 46/47, grud. 52, s. 1593, A 4, 5 str., 1 tab.
Tworzywa sztuczne wyprodukowane na bazie żywicy fenolowej i mocznikowej predystynowane do budownictwa okrętowego. Normalizacja i typizacja wyrobów z tych tworzyw (tabela właściwości i oznaczeń najważniejszych tworzyw). Artykuł niniejszy jest artykułem wstępnym z serii, które zostaną ogłoszone.
- 103* 629.12.049:677.5 IM
Karner L.: **Saran, nowy sztuczny materiał tkany.** „Saran, ein neues Kunststoffgewebe“. Hansa, Hamburg, tyg., t. 90, Nr 29/30, lip. 53, s. 1232, A 4, 1,5 str., 1 fot.
Materiał nadający się do obicia mebli okrętowych. Zalety: mała chłonność wilgoci, duża odporność przeciw słońcu i wpływom atmosferycznym, w związku z czym doskonale nadają się na flagi, ochrony przeciwśloneczne. Nadaje się jako materiał na filtry i siła ze względu na odporność chemiczną. Podane wyniki obszernych badań tego tworzywa.
- Radio i Nawigacja Techniczna**
- 104* 53.083:551.46.018 IM
Lezgin L.: **Uwagi o określaniu pozycji statku względem odległości.** „Niektóre zagadnienia zamierzania ob opriedielenji miesta sudna po razstojanijam“. Morsk. Reczn. Flot, Moskwa, mies., t. 13, Nr 3, czerw. 53, s. 10, A 4, 3,5 str., 5 wykr.
Metoda określania położenia statku na morzu drogą pomiaru odległości dalmierzem. Rozpatrzenie błędów dalmierza i ich wpływu na dokładność pomiaru, błędów samego pomiaru. Porównanie dokładności pomiaru dalmierzem z innymi metodami określania położenia. Artykuł przedstawia wartość również dla określania położenia statku przy wykonywaniu pomiarów i badań hydrograficznych i oceanograficznych.
- DZIAŁ PORTÓW**
- Hydro- Meteor-, Geologia Morza i Mechanika Gruntów**
- 105* 627.223.6:778.383 IM
Kudrickij D. M.: **Niektóre zagadnienia metodyki badań falowania przy zastosowaniu stereofotogrametrii.** „Niektóre woprosy metodiki wołnownych nabludienij s primienieniem stieriefotogrammetricheskoj sjomki“. Meteor. i Gidroł., Moskwa, mies., Nr 3, marz. 52, s. 41, B 5, 5 str., 1 fot., 1 rys. m 4 poz. bibl.
Omówienie trudności w interpretacji zdjęć stereofotogrametrycznych falowania dla określenia elementów fali, zwłaszcza na płycznach w obszarach przybrzeżnych za pomocą profili normalnych do grzbietów fali. Trudności przy cieniowaniu doliny i grzbietów, przy prostowaniu zdjęć. Wnioski autora — konieczność określenia ogólnego obrazu i charakteru falowania, oraz określenia elementów falowania drogą analizy statystycznej zdjęć stereofotogrametrycznych.
- 106* 551.494:551.5:338.98 IM
Skobicew K. K.: **Zagadnienie obserwacji opisów i sprawozdawczości nadzwyczajnych zjawisk meteorologicznych.** „W woprosu o nabludiejach, opisannji i ucztocie czieriezwyčajnych mietierologiczeskich i gidrologiczeskich jawlenij“. Meteor. i Mel., Moskwa, mies., Nr 1, stycz. 53, s. 54, B 5, 1 str.
Zagadnienie obserwacji, opisów i sprawozdawczości zjawisk hydrologicznych i meteorologicznych, mających bezpośredni związek z gospodarką narodową. Podkreślenie konieczności ścisłej ewidencji strat awaryjnych oraz towarzyszących im zjawisk i genezy tych zjawisk dla umożliwienia prognozy niebezpiecznych dla gospodarki narodowej zjawisk.
- 107* 551.46.018.9:620.113.4 IM
Sysojew N. I.: **Zagadnienia zastosowania i konstrukcji sond rdzeniowych.** „Woprosy primienienija i konstrukcii gruntowych trubok“. Trudy Inst. Okean. Akad. Nauk. SSSR, Moskwa, roczn., t. 5, 1951, s. 3, B 5, 7 str., 1 rys., 1 wykr., 1 tab., 5 poz. bibl.
Podana krótka teoria ruchu i procesu wbijania sondy rdzeniowej w grunt denny. Omówienie zalet i wad różnych typów sond rdzeniowych stosowanych w Związku Radzieckim oraz podanie specyficznych warunków ich zastosowania.

- 103* 551.46.018:621.86.065.3:669.14 IM
 Sysojew N. N.: **Liny stalowe dla prac hydrologicznych „Prowołocznyje trosy dla gidrologičeskich rabot“**. Trudy Inst. Okean. Akad. Nauk SSSR, Moskwa, rocz., t. 5, 1951, s. 152, B 5, 15 str., 3 wykr., 4 tab., 4 poz. bibl.
 Omówienie braków w nauczaniu młodych inżynierów hydro- i oceanologów w zakresie technologii, obliczania, doboru eksploatacji technicznej lin stalowych przy pracach oceanologicznych. W skrócie podane wiadomości o linach stalowych, doświadczeniach eksploatacji niektórych lin stalowych; siłach i obciążeniach występujących przy pomiarach hydrologicznych, warunkach technicznych, którym powinny odpowiadać liny stalowe. Zagadnienie korozji i ochrony przeciwkorozyjnej lin stalowych. Możliwości usprawnienia i ulepszenia jakości lin oraz wnioski co do wydania instrukcji, norm i przepisów konserwowania.
- 109* 627.223. (43—15) IM
 Tomczak G.: **Wpływ konfiguracji brzegowej i przybrzeżnej na eoliczne piętrzenie wody przy brzegach na zachód od Szlezewig-Holsztynu**. „Der Einfluss der Küstengestalt u. des vorgelagerten Meeresbodens auf den windbedingten Anstau des Wasser, betrachtet am Beispiel der Westküste Schleswig-Holsteins“. D. Hydrogr. Zeitschr., Hamburg, dwumies., t. 5, Nr 2/3, 5/6, 1952, s. 114, 277, B 5, 23,5 str., 2 rys., 2 wykr., 12 tab., 2 poz. bibl.
 Sposób prowadzenia obserwacji stanów wody, kierunków i siły wiatrów w różnych punktach wybrzeża morza Północnego. Przedstawione wykreślenie różny wiatrów krytycznych dla wielu miejscowości. Połączenie obserwacji wiatru, sytuacji barycznej i konfiguracji terenów przybrzeżnych w celu wykorzystania tego związku do prognozy stanów morza.
- 110* 551.46:551.494:639.2 IM
 Szebalin O. D.: **Znaczenie oceanografii dla rybołówstwa. „O znaczeniu okieanografii dla rybnowo promysla“**. Meteor. i Gidr., Moskwa, mies., Nr 10, paźdz. 52, s. 43, B 5, 1,5 str., 4 poz. bibl.
 Znaczenie oceanologii dla przemysłu rybołowieckiego. Wysunięcie konieczności rozwijania nowej nauki — oceanologii przemysłowej, zadaniem której jest badanie mas wodnych i hydrologii przemysłowej. Podany przykład związku pomiędzy zwiększeniem się masy rybnej na Bałtyku a wlewami słonych wód z morza Północnego. Zalecenie szerokiego postawienia badań hydrologii przemysłowej zarówno w instytutach badawczych rybołówstwa morskiego, jak i w instytutach oceanologii.

Laboratoria Wodne i Przyrządy Pomiarowe

- 111** 627.22/24.001.5 IM
 Laurent J., Perier F.: **Badania modelowe portu Algier. „Essais sur modele reduit du port d'Alger“**. Rev. Gen. Hydraul., Paris, dwumies., t. 17, Nr 61, 63, stycz. — luty, marz. — kw., maj — czerw. 51, A 4, 30,5 str., 13 fot., 1 rys., 3 wykr., 13 tab.
 Ogólne warunki oceanograficzne w porcie Algier. Budowa modelu. Używana aparatura i sposób wykonania pomiarów. Rozmieszczenie punktów pomiarowych. Tarowanie modelu i kontrola wielkości charakterystycznych fali. Wyniki badań modelowych odnośnie skuteczności i racjonalnej kolejności wykonania poszczególnych budowli portowych, przy założonych najniekorzystniejszych w danych warunkach wielkościach charakterystycznych fali. Studium skuteczności budowli portowych w różnych stadiach zaawansowania prac pod wpływem fal o różnych wielkościach charakterystycznych. Opis aparatury i metod pomiarów mogących mieć zastosowanie przy wszelkich badaniach modelowych morskich budowli hydrotechnicznych.
- 112* 537.749:627.13.001.5 IM
 Lomoen J., Robberecht O.: **Elektronowy aparat do rejestracji poziomu wody, w modelu przepływowym. „Appareil electronique pour l'enregistrement de niveaux d'eaux dans un modele a l'echelle reduit de cours d'eau“**. Ann. Trav. Publ. de Belgique, Bruxelles, dwumies., t. 104, Nr 2, kw. 51, s. 295, B 5, 3,5 str., 2 fot., 1 rys.
 Opis części mechanicznej i schematu elektrycznego urządzenia do rejestracji zmian poziomu wody w małych modelach. Brak części zainstalowanych z wyjątkiem ostrza wykonującego ruchy pionowe.
- 113* 627.223:551.48.018 IM
 Sysojew N. N.: **Braki konstrukcyjne i braki wykonania prądomierza morskiego oraz sposoby usunięcia ich. „Niedostatki konstrukcji i proizwodstva morskoi wietruszki i puti ich ustranienija“**. Trudy Inst. Okeanologii Ak Nauk. SSSR, roczn., Moskwa, t. 5, 1951, s. 132, B 5 str., 2 wykr., 3 poz. bibl.
 Omówienie błędów konstrukcyjnych i błędów wykonania prądomierza morskiego typu 1939 r. oraz innych z roku 1941 i 1946. Podane zalety usprawnionego typu prądomierza Z—3. Wyprowadzone wnioski.
- 114* 551.46.018:627.223.6.001.5 IM
 Boudan M.: **Aparat do pomiaru poziomu szybko zmieniających się w modelach o małej skali. „Appareil pour la mesure des niveaux rapidement variables en modele reduit“**. Houille blanche, Grenoble, dwumies., t. 8, Nr A, marz. — kw. 53, s. 134, A 4, 3 str., 5 fot.
 Komunikat na sesję naukową Stowarz. Hydrotechn. Francji. Rozpatrzenie wszystkich istniejących falomierzy dla badań modelowych. Bardziej szczegółowy opis falomierzy, które daly zadawalające wyniki. Analiza dokładności pomiarów.
- 115* 627.223.6.001.5:551.48.018 IM
 Santon M.: **Rejestracja graficzna profilu fali w laboratorium. „Enregistrement graphique du profil d'une houle au laboratoire“**. Houille blanche, Grenoble, dwumies., t. 8, Nr A, marz. — kw. 53, s. 137, A 4, 1 str., 1 rys.
 Komunikat na sesji naukowej Stowarz. Hydrotechn. Francji. Opis aparatu zbudowanego w laboratorium Hydraulicznym Instytutu Politechnicznego w Grenoble. Aparat kreśli profil rzeczywistej fali. Możliwość dalszego udoskonalenia aparatu.
- 116* 532.593
 Dmitriew A. A.: **Powierzchniowe fale cieczy lepkiej wzbudzane źródłem pulsacyjnym. „Wolny na powierzchni wiazkowej zidkosti wozbudajemyje pulsirujeszczim istocznikom“**. Izv. Akad. Nauk SSSR Ser. Geofiz., Moskwa, dwumies., Nr 4, lip. — sierp. 53, s. 335, B 5, 10,5 str., 2 rys., 5 poz. bibl.
 Falowanie na powierzchni cieczy głębokiej. Rozwiązanie asymptotyczne dla dużych odległości przy małej lepkości. Wyniki rozwiązania stosuje się do analizy pracy wywoławczy fal oraz wygaszania amplitudy martwej na fali na głębokim morzu w zależności od odległości od źródła wzbudzającego.

Morskie Budownictwo Hydrotechniczne i Drogi Wodne

- 117* 267.33:627.35 IM
 Nowe nabrzeża portowe w porcie Gandawie. Opis Budowy. „New quay wall at the port of Ghent. Description of reconstruction works“. Dock a. Harb. Auth., London, mies., t. 34, Nr 392, czerw. 53, s. 57, A 4, 1,5 str., 2 fot., 3 rys., 1 poz. bibl.
 Opis budowy nabrzeży portowych w gandawskim porcie. Podane główne wymiary basenów, ilości dźwigów, magazynów, powierzchni składowych, przepustowość magazynów i inne informacje związane z efektem ekonomicznym odbudowy.
- 118* 621.543:620.197.6 IM
 Brannon R. A.: **Korozja rur podziemnych. „Underground corrosion of piping“**. Proc. Amer. Soc. Civ. Engrs, N. York, mies., t. 78, Nr 5, maj 52, A&, 12 str.
 Referat oparty na doświadczeniach autora dotyczących transportu płynnej ropy naftą rurami podziemnymi. Właściwości korozji podziemnej. Metody ograniczania korozji. Rury z różnych metali i ich korozji. Różne rodzaje warstw ochronnych i wyniki w ograniczaniu korozji. Warstwy ochronne betonowe. Ochrona typu olejowego, z mas plastycznych i inne rodzaje warstw ochronnych. Ochrona katodowa: prosta teoria a różnorakie systemy stosowania. Inżynier korozjantista jako specjalny typ specjalizacji. Osiągalny obecnie zakres ograniczania stopnia korozji.
- 119* 627.333.1:624.08 IM
 Meyer M.: **Nadciśnienia za nabrzeżami. „Surpressions derriars les murs de quai“**. Houille blanche, Grenoble, dwumies., t. 8, Nr 3, czerw. — lip. 53, s. 209, A 4, 2 str., 1 rys., 1 wykr., 1 poz. bibl.
 Uwagi w związku z artykułem prof. Schultza na ten sam temat, opublikowanym w nr 6/1952 La Houille Blanche. Autor podaje swoją metodę obliczania przepływów poza nabrzeżami. Wnioski. Artykuł ma znaczenie dla projektowania nabrzeży w warunkach możliwości powstania nadciśnienia za nabrzeżem.

Budownictwo Lądowe i Komunikacja w Portach

- 120* 627.333 IM
 Jeandemage L.: **Naprawa ścianek i nabrzeży wykonana na sucho za pomocą skrzyni nakładowej. „Reparation de bajoyers et murs de quais effectuee a sec a l'aide d'un suçon“**. Travaux, Paris, mies., t. 36, Nr 218, grudz. 52, s. 553, A 4, 4 str., 5 fot., 2 rys.
 Opis robót wykonanych przy naprawie doków suchych w Toulon oraz nabrzeży w tym porcie za pomocą kaferdamu. Omówienie uszkodzeń wojennych. Opis konstrukcji z zastosowaniem balastów wodnych przedmuchiwanych sprężonym powietrzem. Konstrukcja skrzyni dla naprawy dużych powierzchni i dużych głębokości składa się z trzech elementów zdolnych do samodzielnego pływania. Technologia pracy. Obliczenie pływalności, balastów wodnych i stateczności skrzyni nakładanej. Wnioski. Artykuł ma wartość dla przedsiębiorstw wykonujących remonty nabrzeży portowych falochronów, ścianek słuz komorowych i zapór wodnych bez potrzeby użycia nurków.

- 121* 621.879.24 IM
Sadowskij G. L.: **Praca pogłębiarek szalandowych na dwie burty.** „Rabota szalandowych ziemsnariadow na dwa borta”. Reczn. Transp., Moskwa, dwumies., t. 10, Nr 1, styczn. — luty 50, s. 20, A 4, 1 str., 2 rys.

W celu zaoszczędzenia czasu związanego z wymianą szaland zastosowano urządzenie umożliwiające szybkie przekładanie kłapy w przewodzie gruntowym, co pozwoliło na ładowanie szaland naprzemiennie przy obydwóch burtach pogłębiarki. Uzyskano 8 — 10% wzrost wydajności.

- 122* 626.02:778 IM
Werszynskij I. W.: **Nowe źródło światła w fotografii podwodnej.** „Nowyj istocznik swieta dla podwodnoj fotografii”. Trudy Inst. Okean. Akad. Nauk SSSR, Moskwa, roczn., t. 5, 1951, s. 129, B 5, 3 str., 1 fot., 1 rys.

Uzasadnienie potrzeby stworzenia źródła świetlnego umożliwiającego wykonywanie zdjęć podwodnych w dowolnych warunkach oświetlenia naturalnego. Wymagania stawiane w stosunku do aparatury oświetlenia podwodnego dla fotografii. Podany schemat.

- 123* 626.027:778.38 IM
Bodu Ulrich: **Nowa metoda zdjęć podwodnych.** „Neue Methode der technischen Unterwasserfotographie”. Schiff u. Hafen, Hamburg, mies., t. 4, Nr 6, czerw. 52, s. 213, A 4, 1,5 str., 2 rys., 1 poz. bibl.

Omówienie sposobów oświetlenia obiektów fotografowanych pod wodą, synchronizacji oświetlenia z wyzwalaniem aparatu fotograficznego. Opis zastosowania nowej aparatury z zdalnym wyzwalaczem elektromagnetycznym.

- 124* 627.522 IM
Tawrizow W.: **Zagadnienie przegłębiania przekopów.** „K woprosu o pierieugłublenji prorieczij”. Morsk. Rzcz. Moskwa, mies., t. 13, Nr 2, czerw. 53, s. 25, A 4, 3,5 str., 1 wykr., 1 tab., 2 poz. bibl.

Omówienie zagadnienia przegłębiania przy urabianiu przemiałów rzecznych. Podkreślenie niewspółmiernie dużego przegłębiania w stosunku do głębokości zadanej. Wprowadzenie pojęcia współczynnika powtarzalności robót w danym sezonie. Propozycja dobierania metody pogłębiania zależnie od trwałości przekopu. Podana metoda określania najekonomiczniejszego przegłębiania.

- 125* 626.1:621.879.2(47) IM
Kirin W. K.: **Hydromechanizacja na budowach komunizmu.** „Gidromiechanizacija na strojkach komunizma”. Mechaniz. Stroit., Moskwa, mies., t. 10, Nr 6, czerw. 53, s. 3, A 4, 6 str., 8 fot., 1 rys., 2 tab.

Omówienie kompleksowego zastosowania hydromechanizacji na wielkich budowach komunizmu w ZSRR. Podane charakterystyczne dane odnośnie wydajności, odległości transportu i jednostkowego zużycia energii czterech zasadniczych typów pogłębiarek konstrukcji ZSRR. Opis zmechanizowania robót pomocniczych i wykończeniowych oraz organizacji robót w warunkach zimowych.

- 126* 626.1:621.879.42 IM
Mołocznikow L. N.: **Zużycie i naprawa części pogłębiarek ssących.** „Iznos i riestawracija czastiej ziemlessow”. Mechaniz. Stroit., Moskwa, mies., t. 10, Nr 4, kw. 53, s. 29, A 4,5 str., 3 fot., 7 rys., 2 wykr.

Na podstawie dowiadzeń produkcyjnych na budowie hydrowieżłów Cymlańskiego i Kujbyszewskiego analizuje się zużycie części roboczych pompy gruntowej typu 300—40 i 500—60. Ustalenie ogólnego zużycia części na całej powierzchni oraz umiejscowienia zużycia lokalnego. Przyczyny powstawania miejscowego zużycia. Szerokie omówienie przyczyn zużycia różnych części pompy. Podane sposoby naprawy części, zużycie materiałów i ich rodzaj. Wnioski odnośnie kierunków badań dla przedłużenia żywotności pomp gruntowych. Artykuł przedstawia wartość przyczynku dla badania zużycia abrazyjnego części mechanizmów.

- 127* 532.582.7:624.131.7 IM
Demidow L. G., Kaminskij W. S. i in.: **Badanie procesu osadzania twardej fazy zawiesiny węglowej metodą osadzania wirowego.** „Issledowanje procesa osazhdienija twiordoj fazy uglewwodianych suspensij mietodomo odstojnowo centrifugirowanija”. Ugol, Moskwa, mies., t. 28, Nr 3 (324), marz. 53, s. 41, A 4, 2,5 str., 2 rys., 1 wykr., 3 tab., 1 poz. bibl.

Omówienie wyników badań nad osadzaniem i separacją cząstek zawiesziny węgla w wodzie za pomocą wirowania w separatorach stożkowych ciągłego działania oraz walcowanych o działaniu okresowym. Artykuł ma znaczenie przyczynkowe dla prac badawczych nad sposobami zagęszczania zawiesiny gruntu w wodzie.

- 128* 627.3:725.34 IM
Malcolm Gordon McHaffie J.: **Komunikat na Sekcję II XVIII Międzynarodowego Kongresu Żeglugi w Rzymie w 1953 r.** „Rapport a la Section II du XVIII-e Congres International de Navigation a Rome en 1953”. XVIII-e Cong. Inter. Nawig., Bruxelles, wyd., nier., s. 89, B 5, 10 str., 4 fot., 2 rys.

Opis nowego dworca pasażerskiego morskiego portu Southampton. Rozpatrzenie poszczególnych urządzeń do jednoczesnego obsługiwanego załadunku drobnicy, bagażu, poczty. Na szczególną uwagę zasługuje urządzenie schodni bliźniaczych z urządzeniem teleskopowym. Streszczenie w języku francuskim.

- 129* 627.3:656.073.23 IM
Rode J. G.: **Komunikat na Sekcję II XVIII Międzynarodowego Kongresu Żeglugi w Rzymie w 1953 r.** „Rapport a la Section II du XVIII-e Congres International de Navigation a Rome en 1953”. XVIII-e Congr. Intern. Nawig., Bruxelles, wyd., nier., s. 57, B 5, 10 str., 3 fot., 6 rys.

Opis modernizacji portu Kopenhagi w związku z rozwojem zmechanizowania przeladunków portowych. Podane przykłady modernizacji urządzeń (balконы przy magazynach drobnicowych, urządzenia dźwigowe, nawierzchnie zaplecza nabrzeży, urządzenia pasażersko-drobnicowe). Szczegóły torów kolejowych i nawierzchni, urządzenia i osłony dla chwilowego magazynowania produktów rolnych łatwo psujących się, przeznaczonych na eksport. Streszczenie w języku francuskim.

- 130* 627.3 IM
Flinbis A.: **Komunikat na Sekcję II XVIII Międzynarodowego Kongresu Żeglugi w Rzymie w 1953 r.** „Rapport a la Section II du XVIII-e Congres International de Navigation a Rome en 1953”. XVIII-e Cong. Inter. Navig., Bruxelles, wyd., nier., s. 67, 22 str., 6 rys., 5 poz. bibl.

Omówienie postępu technicznego w portach francuskich w okresie powojennym. Analiza nowoczesnego planowania terenów portowych. Dążności w projektowaniu magazynów portowych, wyposażeniu w urządzenia przeladunkowe, drobnej mechanizacji, nowego typu nawierzchni dostosowanych do małej mechanizacji. Opis specjalnych nabrzeży i urządzeń pasażerskich. Streszczenie w języku angielskim.

- 131* 627.351:627.35 IM
Bouchau B., Vermeulen A.: **Komunikat na Sekcję II XVIII-ego Międzynarodowego Kongresu Żeglugi w Rzymie w 1953 r.** „Rapport a la Section II du XVIII-e Congres International de Navigation”. XVIII-e Congr. Inter. Navig. Bruxelles, wyd., nier., s. 37, B 5, 20 str., 10 rys.

Opis rozwoju i strefy przy nabrzeżach od 1900 r. do chwili obecnej. Zwrócenie uwagi na stopniowy rozwój szerokości zaplecza za nabrzeżami, początkowo zajętego tylko torami kolejowymi, następnie poszerzonymi dla składowania i manipulacji towarami i wreszcie rozwój dróg bitych dla transportu kołowego. Analiza obecnego stanu portów Antwerpii, Gandawy i Brukseli pod względem zwiększonego tonażu statków oraz wzrostu transportu kołowego, oraz wpływ tych czynników na rozplanowanie portu i wysokości magazynów tranzytowych.

- 132* 627.32/35:621.869.6 IM
Agatz A., Mühlradt F.: **Komunikat na Sekcję II XVIII Międzynarodowego Kongresu Żeglugi w Rzymie w 1953 r.** „Rapport a la Section II du XVIII-e Congres International de Navigation a Rome en 1953”. XVIII-e Cong. Intern. Navig. Bruxelles, wyd., nier., s. 5, B 5, 32 str., 1 fot., 15 rys., 2 wykr.

Rozwój portu Bremy w ostatnich latach. Rozbudowa nabrzeży, magazynów drobnicowych, chłodni. Porównanie urządzeń przeladunkowych na statkach i na lądzie. Urządzenia dla pasażerów. Transport i magazynowanie drobnicy. Chłodnie i magazyny klimatyzowane. Podobne streszczenie podane w języku francuskim.

* * *

Niniejszy przegląd dokumentacyjny zawiera jedynie część analiz dokumentacyjnych publikacji z zakresu Budownictwa Okrętowego, Morskiego, Ekonomiki Transportu Morskiego. Pełna dokumentacja ukazuje się w postaci kart dokumentacyjnych wydawanych przez Centralny Instytut Dokumentacji Naukowo-Technicznej (Warszawa, Al Niepodległości 188). CIDNT przyjmuje prenumeratę kart dokumentacyjnych, która może obejmować zarówno całą dokumentację naukowo-techniczną, jak i oddzielnie jej działy lub poszczególne zagadnienia i tematy techniczne.

CIDNT wykonuje (za zwrotem kosztów) fotokopie i mikrofilmy publikacji objętych zarówno przeglądem dokumentacyjnym, jak i kartami dokumentacyjnymi.